

OLIIY TA'LIM TIZIMI STRATEGIK MENEJMENT SAMARADORLIGIMI TAKOMINLASHTIRISH YOLLARI

Bazarova Mamlakat Supiyevna

Osiyo xalqaro universiteti katta o'qituvchisi

Annotatsiya. Zamonaviy ta'lim tizimidarivojlangan davlatlarning tizimni rivojlantirishda tutgan o'rni o'ziga xos ahamiyatga ega. Ushbu maqolada ta'lim tashkilotlarida strategik boshqaruv tizimi, turlari, AQSH va Yaponiya davlatlarining ta'lim tashkilotlaridagi boshqaruvi haqida bayon qilingan.

Kalit so'zlar: Strategik boshqaruv, boshqaruv organi, AQSH va Yaponiya metodlari, monitoring va baholash.

Аннотация. В современной системе образования роль развитых стран в развитии системы имеет свое место. В данной статье описывается система стратегического менеджмента в образовательных организациях, ее виды, менеджмент в образовательных организациях США и Японии.

Ключевые слова: Стратегический менеджмент, орган управления, американские и японские методы, мониторинг и оценка.

Abstract. In the modern education system, the role of developed countries in the development of the system has its place. This article describes the strategic management system in educational organizations, its types, management in educational organizations of the USA and Japan.

Keywords: Strategic management, management body, US and Japanese methods, monitoring and evaluation.

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlarning tub mohiyati jamiyatda har bir inson salohiyatini ro'yobga chiqarishga qaratilganligi bilan ahamiyatlidir. "O'zbekiston – 2030" strategiyasida ham 2030 yilgacha erishiladigan maqsadlarning mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirish, yoshlarni oliy ta'lim bilan qamrab olish darajasini kamida 50 foizga yetkazish, umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarini oliy ma'lumotli pedagog kadrlar bilan to'liq ta'minlash maqsad qilingan. Ta'lim tashkilotlarida boshqaruv, tashkilotning maqsadlarini amalga oshirish uchun faoliyatni boshqarish va rivojlanish yo'nalishlarini belgilash bilan bog'liq jarayonlarni o'z ichiga oladi. Boshqaruv, resurslarni samarali foydalanish, xodimlarni rivojlantirish, monitoring va baholash jarayonlarini o'z ichiga oladi va tashkilotning mazmuniy va maqsadga yo'naltirilgan faoliyatini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Boshqaruv organlari tashkilotning qo'llab-quvvatlash va rahbarlik qilish uchun belgilangan vazifalarni bajarishda muhim rol o'ynaydilar. Boshqaruvning samarali olib borilishi, tashkilotning rivojlanishida katta

ahamiyatga ega bo'ladi. Boshqaruvning muhim asosiy elementlari strategiyalar, maqsadlar, resurslar, monitoring va baholash, qo'llab quvvatlash va rivojlantirish, xodimlarni rivojlantirish va motivatsiyani o'z ichiga oladi. Boshqaruv tizimi tashkilotning faoliyatini samarali boshqaradi va maqsadlarga yo'naltirilgan faoliyatni amalga oshirishda katta yordam beradi. Boshqaruvning muhimligi ta'lim tashkilotlarining rivojlanishida katta ahamiyatga ega, chunki samarali boshqaruv tizimi tashkilotning maqsadlariga yetishishda katta rol o'ynaydi. Ta'lim tashkilotlarida boshqaruvning muhimligi va o'rniga kiritiladigan asosiy elementlar quyidagilardir:

1. Maqsadlar va strategiyalar: Tashkilotning maqsadlarini belgilash, ularni amalga oshirish uchun strategiyalar tuzish va bu maqsadlarga yo'naltirilgan faoliyatni rivojlantirish.

2. Boshqaruv organlari va vazifalari: Tashkilotda boshqaruv organlarining belgilanishi, ularga vazifalar berish va faoliyatlarini ko'rsatish.

3. Resurslarni ta'minlash: Tashkilot uchun zarur bo'lgan resurslarni (odamlar, moliya, materiallar, texnologiyalar) ta'minlash.

4. Monitoring va baholash: Tashkilot faoliyatini monitoring qilish, natijalarni baholash va takomillashtirish.

5. Qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish: Boshqaruvning yangi rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash, ularni amalga oshirish uchun qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish tadbirlarini amalga oshirish.

6. Xodimlarni rivojlantirish: Xodimlarning malakasini oshirish, motivatsiyasini yuqorilash va rivojlanishga imkoniyat yaratish. Boshqaruvning samarali olib borilishi, tashkilotning maqsadlariga yetishishda katta ahamiyatga ega bo'ladi.

Boshqaruv tizimi o'rganuvchilarning motivatsiyasini yuqoritadi, faoliyatni samarali boshqaradi va tashkilotning rivojlanishida katta rol o'ynaydi. Bu sababli, ta'lim tashkilotlarida boshqaruvning muhimligi noyob ahamiyatga ega. Ta'lim tashkilotlarida strategik boshqaruv tizimi o'rganuvchilarning o'qish va o'rganish jarayonlarini rivojlantirish, tashkilotning maqsadlariga yetishishini ta'minlash, resurslarni samarali foydalanishini ta'minlash va tashkilotning uzun muddatli rivojlanishini ta'minlash uchun muhimdir. Strategik boshqaruv tizimi quyidagi asosiy elementlardan iborat bo'lishi mumkin:

a). Maqsadlar va strategiyalar: Tashkilotning uzun muddatli maqsadlarini belgilash va ularni amalga oshirish uchun strategiyalar tuziladi.

b). Tahlil va baholash: Tashkilotning ichki va tashqi muhitini tahlil qilish, qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish uchun strategik variantlarni baholash.

c). Resurslarni ta'minlash: Tashkilotning strategik maqsadlarini amalga oshirish uchun kerakli resurslarni (odamlar, moliya, texnologiyalar) ta'minlash.

d). Monitoring va baholash: Strategik maqsadlarni amalga oshirish jarayonini monitoring qilish va natijalarni baholash.

e). Boshqaruv organlari va vazifalarni belgilash: Strategik boshqaruv organlarining belgilanishi va ularga vazifalar berish.

f). Qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish: Strategik boshqaruvning yanada rivojlantirilishi uchun tavsiyalar va qo'llab-quvvatlash tadbirlari amalga oshirilishi.

Strategik boshqaruv tizimi o'rganuvchilarning yuqori sifatli ta'lim olishlari uchun juda muhimdir va tashkilotning rivojlanishida katta ahamiyatga ega bo'ladi. Bu tizim tashkilotning maqsadlariga erishishda yordam beradi va uning samarali boshqarilishini ta'minlaydi.

1. Maqsadlarni belgilash: Ta'lim tashkilotining maqsadlarini va mazmuni tushunchalari belgilanadi.

2. Tizimni o'rnatish: Strategik boshqaruv tizimini o'rnatishda qanday qadam atilishi kerakligi belgilanadi.

3. Resurslarni belgilash: Kerakli resurslar (odamlar, moliya, texnologiyalar va boshqalar) ta'minlanadi.

4. Boshqaruv organlari va vazifalarni belgilash: Boshqaruv organlari va ularning vazifalari to'g'risida to'liq ma'lumot beriladi.

5. Monitoring va baholash: Amalga oshirilayotgan ishlar monitoring qilinadi va natijalar baholanadi.

6. Qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish: Tizimni yanada rivojlantirish uchun tavsiyalar va qo'llab-quvvatlash tadbirlari amalga oshiriladi.

7. Murojaat va o'zgartirishlar: Tizimga murojaat qilish va kerakli o'zgartirishlarni amalga oshirish uchun mehanizmlar belgilanadi.

Strategik boshqaruv ta'lim tashkilotlarida o'rganilgan va o'rganilayotgan faoliyatni tashkil etish, rivojlantirish va boshqarishning strategik yondashuvini belgilash va amalga oshirishni anglatadi. Bu jarayon tashkilotning maqsadlariga, vazifalariga, qiyinchiliklari va imkoniyatlari bilan bog'liq bo'ladi. O'zbekistonda ta'lim tizimining strategik boshqaruvini amalga oshirishda bir necha muhim yo'nalishlar mavjud. Bu yo'nalishlar quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin:

Ta'lim sifatini baholash va monitoring: O'zbekistonda ta'lim tizimining strategik boshqaruvining muhim qismi ta'lim sifatini baholash va monitoringdir. Bu jarayon o'quv natijalarini tahlil qilish, ta'lim jarayonini baholash, zarur bo'lgan o'zgarishlarni aniqlash va amalga oshirishni o'z ichiga oladi. Bu yo'nalishlar O'zbekistonda ta'lim tizimining strategik boshqaruvini rivojlantirish uchun muhimdir va ta'lim sohasidagi yangiliklarni amalga oshirishga yordam beradi. Amerika va Yaponiya davlatlarining ta'lim tashkilotlaridagi boshqaruv tizimlari o'zaro farqliliklarga ega bo'ladi, ammo ularning hammasi ta'lim sohasida yuqori sifat va samaradorlikni ta'minlash uchun katta e'tibor

berilgan tizimlar hisoblanadi. Amerika ta'lim tashkilotlarida boshqaruvning demokratik tizimi. Shuningdek, boshqaruv organlari o'zaro shura va konsensuslikni ko'rsatishga intiladi. Amerika ta'lim tizimida muassasalar, okullar va universitetlar o'zaro mustaqil ravishda boshqariladi va har bir tashkilot o'z maqsadlarini o'zlashtiradi. Boshqaruv organlari o'zaro hamkorlikda ishlashadi va ta'lim sohasidagi yangiliklarni qabul qilish uchun imkoniyatlar yaratishadi. Yaponiya ta'lim tashkilotlarida boshqaruvning traditsion tizimi ommalashtirilgan. Boshqaruv organlari ko'pchilik bilan konsensusga muvofiq ravishda ishlaydi va jamiyatning umumiy maqsadlariga yo'naltirilgan strategiyalarni belgilaydi. Yaponiya ta'lim tashkilotlarida boshqaruv organlari o'zaro ishonch va hamkorlikni oshirish uchun katta e'tibor beradi va ta'lim sohasidagi yangiliklarni qabul qilish uchun yangi strategiyalar belgilaydi. Amerika va Yaponiya ta'lim tashkilotlaridagi boshqaruv tizimlari o'zaro farqliliklarga ega bo'lsa ham, ularning asosiy maqsadi ta'lim sohasida yuqori sifat va samaradorlikni ta'minlashdir. Har ikki davlatda ham boshqaruv organlari ta'lim tizimlarini rivojlantirish, xodimlarni rivojlantirish va maqsadlarga yo'naltirilgan faoliyatni amalga oshirishda muhim rol o'ynaydilar. Amerika ta'lim tizimining boshqaruv modeli ommalashtirilgan demokratik tizimdir. Amerika ta'lim tizimida boshqaruv organlari, mas'uliyat va huquqlar bo'yicha bir-biriga qarshi hisob-kitoblarni o'rganish uchun o'zaro shura va konsensusga muvofiq ravishda ishlaydi. Amerika ta'lim tizimining boshqaruv organlari quyidagi shakllarda bo'lishi mumkin:

1. Qo'mitadagi boshqaruv: O'zaro tanlash orqali tanlangan a'zolar tomonidan yaratilgan qo'mita, mas'uliyat va huquqlarni o'rganish, strategiyalarni belgilash va maqsadlarga erishish uchun ishlaydi.

2. Ma'muriy organlar: Ta'lim muassasalarining direktorlari, prorektorlari va boshqa ma'muriy hodimlar tomonidan boshqariladi. Ular ta'lim muassasalarining kundalik faoliyatlarini boshqarish, xodimlarni rivojlantirish va maqsadlarga yo'naltirilgan faoliyatni amalga oshirishda muhim rol o'ynaydilar.

3. Xodimlar: Amerika ta'lim tizimida xodimlar o'z maqsadlarini o'zlashtirish, yangiliklarni qabul qilish va ta'lim sohasida yuqori sifat va samaradorlikni ta'minlash uchun ishlaydilar. Amerika ta'lim tizimining boshqaruv modeli o'zaro hamkorlik, innovatsiya va yangiliklarni qabul qilishga intiladi. Boshqaruv organlari ta'lim sohasidagi yangiliklarni tezda qabul qilish uchun imkoniyatlar yaratish va ta'lim muassasalarini rivojlantirish uchun strategik yondashuvlar belgilaydilar. Bu tizim, ta'lim sohasida mustaqil fikr, rivojlanish va samaradorlikni oshirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Supiyevna, B. M. (2025). G'AZNACHILIK-DAVLAT MOLIIYASINING ENG MUHIM BO'LAGI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(5), 117-123.
2. Supiyevna, B. M. (2025). BUDGETING IN THE PUBLIC SECTOR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(6), 90-95.
3. Supiyevna, B. M. (2025). PRINCIPLES OF TAXATION. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(6), 111-116.
4. Supiyevna, B. M. (2025). THE US TAXES ON INCOME. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(7), 221-226.
5. Supiyevna, B. M. (2025). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA «G 'AZNACHILIKNI JORIY ETISH» KONSEPSIYASINING YARATILISHI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(6), 49-54.
6. Supiyevna, B. M. (2025). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT MOLIIYASI TIZIMIDAGI ISLOHOTLARNING ASOSIY YO'NALISHLARI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 44-50.
7. Supiyevna, B. M. (2025). O'zbekistonda Davlat Moliiyasi Faoliyatining Huquqiy Asoslari. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 94-101.
8. Umedova, N., & Bazarova, M. S. (2025). OZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 362-370.
9. Supiyevna, B. M. (2025). O 'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI BARQAROR O 'SISHINI TA'MINLOVCHI OMILLAR. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(5), 142-151.
10. Supiyevna, B. M. (2025). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(7), 315-322.
11. Supiyevna, B. M. (2025). INSON SALOHIIYATINI MEHNAT POTENSIALI RIVOJLANTIRISHNING MOHIYATI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(6), 197-204.
12. Bazarova, M. (2023). EFFECTIVENESS OF USING PR-ADVERTISING SERVICES IN THE PROCESS OF PRODUCT DELIVERY ON THE EXAMPLE OF BUKHARA REGION. *Modern Science and Research*, 2(12), 506-512.
13. Бобоев, А. Ч., & Базарова, М. С. (2019). Хорижий инвестицияларнинг жозибadorлигини ошириш. *Интернаука*, (22-3), 88-90.
14. Bazarova, M. S., & Khudaiberdiyeva, O. Q. (2022). IMPROVEMENT OF THE MECHANISM OF INNOVATIVE MANAGEMENT OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES. In *Современные проблемы социально-экономических систем в условиях глобализации* (pp. 464-467).

15. Supievnova, B. M., & Firuza, S. (2023). Strategic ways of implementing personnel policy in commercial banks. *THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY*, 1(7), 22-25.
16. Supiyevna, B. M. (2024). DISTINCTIVE FEATURES OF PERSONAL MANAGEMENT IN THE ACTIVITIES OF COMMERCIAL BANKS. *Gospodarka i Innowacje*, 47, 134-139.
17. Supievnova, B. M. (2023). USING EFFECTIVE WAYS OF CONDUCTING MARKETING RESEARCH IN INTERNATIONAL COMPANIES. *Gospodarka i Innowacje*, 41, 79-83.
18. Supievnova, B. M. (2023). MARKETING MANAGEMENT STRATEGY'S IMPORTANCE AND MODERN CONCEPT. *Gospodarka i Innowacje*, 42, 381-386.
19. Supiyevna, B. M. (2022). Innovatsion iqtisodiyotda inson kapitalini boshqarish tizimini takomillashtirish.
20. Bazarova, M. S., & Shahboz, K. (2022). Ways to increase the efficiency of available tourist facilities in Uzbekistan. *Scientific approach to the modern education system*, 1(10), 16-18.
21. Qudratova, G. M. (2025). THE EVALUATION OF UNIVERSITY COMPETITIVENESS: A REVIEW OF METHODOLOGIES. *SHOKH LIBRARY*.
22. Husenov, A., & Qudratova, G. (2025). RAQOBAT VA RAQOBAT STRATEGIYALARI: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR. *Modern Science and Research*, 4(2), 292-299.
23. Sodiqova, N. (2025). METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' TECHNICAL THINKING IN ECONOMICS CLASSES. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(1), 885-891.
24. Islomova, M., & Sodiqova, N. (2025). ILM-FAN VA TA'LIMDAGI INNOVATION RIVOJLANISHNING DOLZARB MUAMMOLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 300-307.
25. Bahodirovich, X. B., & To'rayevna, S. N. (2025). LOMBARD TASHKILOTLARI VA ULARNING XIZMATLARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 290-298.
26. Bahodirovich, X. B. (2025). XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA HISOB YURITISH SIYOSATI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(6), 210-215.
27. Ёкубов, А. Б., & Алимова, Ш. А. (2024). МАКРОЭКОНОМИКА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРИИ И СОВРЕМЕННОЙ ПРАКТИКИ.
28. Abidovna, A. S. (2025). INVESTMENT PROJECTS: ADVANCED MANAGEMENT AND EVALUATION. *SHOKH LIBRARY*.
29. Hakimovich, T. M. (2025). EKSPORT RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA DIVERSIFIKATSIYANING AHAMIYATI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 112-121.
30. Hakimovich, T. M. (2025). O 'ZBEKISTONDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH UCHUN FOYDALANILADIGAN MOLIVAVIY VOSITALAR TAHLILI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 141-150.

31. Ibodulloyevich, I. E. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI VA ISHBILARMONLIK MUHITINI YAXSHILASH ISTIQBOLLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 258-266.

32. EI, I. (2025). MINTAQALAR VA MA'MURIY HUDUDLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI INVESTITSIYA BILAN TA'MINLOVCHI IQTISODIY TIZIM SIFATIDA. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(6), 58-69.

33. Azimov, B. F., & Yodgorova, Z. Y. (2025). METHODS OF STUDYING THE STATE OF COMPETITION IN THE EDUCATIONAL SERVICES MARKET. *SHOKH LIBRARY*.

34. Azimov, B. F. (2025). INNOVATSIYALARNI QO 'LLAB-QUVVATLASH XIZMATLARI: ISPANIYA, POLSHA VA BOLGARIYA TAJRIBALARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(4), 12-23.

35. Raxmonqulova, N. O. (2025). DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY ON A GLOBAL SCALE AND THE EXPERIENCE OF COUNTRIES. *SHOKH LIBRARY*.

36. Қизи Рахмонқулова, Н. О. (2023). КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИНГ ХУДУДЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ. "Экономика и туризм" *международный научно-инновационный журнал*, 6, 14.

37. Shadiyev, A. X. (2025). DEVELOPMENT OF THE CURRICULUM FOR ECONOMIC DISCIPLINES IN PRIVATE UNIVERSITIES. *FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities.*, 13(1), 389-396.

38. Shadiyev, A. X. (2025). METHODS OF TEACHING THE "ECONOMIC THEORY". *SHOKH LIBRARY*.

39. Zaripova, G., & Naimova, N. (2025). INFLYATSIYA VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 371-378.

40. Akbarovna, N. N. (2025). PROBLEMS OF INCREASING INVESTMENT ACTIVITY IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION. *SHOKH LIBRARY*.

41. Jumayeva, Z. (2023). BASICS OF NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 2(12), 296-300.

42. Bostonovna, D. Z. (2023). CONCEPTUAL BASIS OF IMPROVEMENT OF BANK AUDIT IN COMMERCIAL BANKS. *IMRAS*, 6(6), 118-124.

43. Tagayeva, R., & Bobojonova, M. J. (2025). BYUDJET, UNING SHAKLLANISHI VA TAQSIMLANISHI. *Modern Science and Research*, 4(2), 387-393.

44. Bobojonova, M. J., & Toshev, M. H. (2025). JAHON BOZORIDA YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIYALASHTIRISH TENDENSIYASI: FAKTLAR VA KO 'RSATKICHLAR ASOSIDA TAHLIL. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(4), 120-128.

45. Жумаева, З. К. (2024). РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКИХ ИНДУСТРИЙ КАК ФАКТОР РОСТА НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ: ОБЗОР ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.

46. Жумаева, З. К. (2024). Инвестиционная Активность Как Основной Элемент Организационно-Экономического Механизма Маркетинга Территории. *Miasto Przyszłości*, 55, 1411-1417.

47. Ibragimov, A. (2025). PROSPECTIVE WAYS OF ATTRACTING FOREIGN INVESTMENT TO THE NATIONAL ECONOMY. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(1), 137-143.

48. Qahhorova, J., & Ibragimov, A. (2025). HORIJY INVESTITSİYALAR ANAMIYATI, OMILLARI VA ISTIQBOLLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 283-291.

49. Алимова, Ш. А., & Джураева, М. С. (2025). ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ПРОЕКТЫ: УПРАВЛЕНИЕ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 81-87.

50. Игамова, Ш. З. (2024). МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИННОВАЦИОННОГО развития ПРЕДПРИЯТИЙ СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ. *Gospodarka i Innowacje*, 43, 335-340.

51. Baxtiyorova, J., & Djurayeva, M. S. (2025). BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA RAQOBATNING ROLI. *Modern Science and Research*, 4(2), 477-485.